

سوالات متن

۱- سیاره زمین از چند بخش تشکیل شده؟ بیان کنید.

از چهار محیط تشکیل شده است: بخش خارجی کره زمین یا پوسته آن که حالت جامد دارد و از سنگ و خاک تشکیل شده است، سنگ کره (لیتوسفر) نامیده می شود. آب کره (هیدروسفر) شامل اقیانوس ها و دریاها، دریاچه ها، رودها و بقیه آب های سطحی، آب های زیرزمینی، یخچال ها و نزولات جوی است. هواکره یا جو (اتمسفر) نیز شامل گاز هایی است که دور تا دور کره زمین را فرا گرفته اند. این سه محیط با هم سیاره زمین را برای زندگی انسان و دیگر موجودات زنده یعنی زیست کره (بیوسفر) مناسب می سازند.

۲- منظور از ناهمواری ها چیست چند نمونه بنویسید؟

سطح خشکی ها صاف نیست به پستی ها و بلندی های سطح زمین ناهمواری می گویند فلات ها، کوه ها، تپه ها، دشت ها و جلگه ها،

۳- فلات را تعریف کنید بلندترین فلات زمین چه نام دارد؟

فلات ها سرزمین هایی نسبتاً هموار اما مرتفع اند که از اطراف به سرزمین های کم ارتفاع و پست منتهی می شوند. فلات تبت بلندترین فلات جهان است.

۴- ناهمواری های جوان و ناهمواری های قدیمی و فرسوده مقایسه کنید.

کوه های بسیار بلند با قله های نوک تیز را در بر گرفته اند. کوه های بسیار مرتفع جزء ناهمواری های جوان هستند. دامنه این کوه ها شیب تندی دارند و دره های بین آنها تنگ و به شکل V است. به عکس، در کوه های کم ارتفاع با گذشت زمان و فرسایش، قله ها به شکل گنبدی در آمده اند و شیب دامنه ها ملایم است. این کوه ها دره های باز به شکل U دارند.

۵- عوامل تغییر شکل ناهمواری ها چند دسته هستند؟

عوامل طبیعی - عوامل انسانی

۶- انسان ها با چه هدفی چهره ناهمواری ها را تغییر می دهند؟

برای رفع نیازهای خود و بهره برداری از محیط طبیعی.

فعالیت ها

۱- زیست کره برای حیات، به هر یک از سه بخش سنگ کره، آب کره و هوا کره (جو) چه نیازی دارد؟ توضیح دهید.

سنگ کره ارتباط دهنده میان هواکره، آب کره، و زیست کره است و تأمین کننده خاک برای کشاورزی - چراگاه - لانه سازی و.. برای جانوران آب کره منشأ حیات در زمین است
هواکره: لایه گاز ازن پوششی است برای زمین در برابر پرتوهای فرابنفش خورشید هواکره در متعادل سازی دمای زمین مؤثر است

۲- آیات قرآن کریم را بخوانید و ارتباط آنها را با این درس توضیح دهید.

پاسخ به عهده دانش آموز (آیه ۲۲ سوره بقره اشاره به زمین و نیروی جاذبه که به ما اجازه حرکت، استراحت، ساختن خانه و... را می دهد اگر جاذبه نبود همه ما و وسائل به فضا پرتاب می شدیم. منظور از سما در آیه ۲۲ سوره بقره همان جو زمین است)

۳ جدولی با دو ستون رسم کنید: الف) کوهستان ها و دامنه آنها، ب) جلگه ها و دشت ها.

سپس، به طور گروهی موارد استفاده و بهره برداری انسان از هر یک را در همان ستون فهرست کنید.

وجود معادن با ارزش از شدت وزش بادهای می کاهند حرکات پوسته زمین را در مقابل جزر و مد ناشی از جاذبه ماه به حداقل می رساند باعث سرسبزی طبیعت است	کوهستان و دامنه
داشتن خاک غنی و حاصلخیز راحتی و آسان بودن حمل و نقل و راه سازی اعتدال هوا - رونق اقتصادی و کشاورزی	جلگه ها و دشت ها

۳- به تصاویر بالا دقت کنید و توضیح دهید که در هر یک، تأثیر فعالیت انسان بر ناهمواری ها و محیط طبیعی چگونه است.

کشاورزی - استخراج معادن - ساخت خانه و جاده باعث تغییر شکل ناهمواری و تخریب محیط طبیعی شده است

۵ گفت و گو کنید و دلیل و مثال بیاورید: به نظر شما، امروزه انسان بیشتر زندگی خود را با ناهمواری های زمین انطباق می دهد یا برعکس، ناهمواری ها را برای مقاصد خود تغییر می دهد یا هر دو؟ میزان دست کاری و دخالت انسان در محیط های طبیعی نسبت به گذشته بیشتر شده است یا کمتر؟ چرا؟

در گذشته انسان بیشتر خود را با طبیعت منطبق می کرد ولی امروزه به دلیل افزایش جمعیت و تنوع نیازها، انسان ها طبیعت را با هدف بهره برداری از منابع سطحی و یا زیر زمینی تغییر دادند

سؤالات چهارگزینه ای

۱- بخش خارجی پوسته زمین که جامد است و از سنگ و خاک تشکیل شده چه نام دارد؟

- الف) هواکره ب) سنگ کره ج) زیست کره د) آب کره

۲- به سرزمین های مرتفع که از اطراف به سرزمین های پست منتهی می شود می گویند؟

- الف) جلگه ب) دشت ج) کوهپایه د) فلات

۳- نام دیگر هوا کره چیست؟

- الف) لیتوسفر ب) هیدروسفر ج) اتمسفر د) بیوسفر